

Udskriftsdato: 13. december 2025

SKR nr 9669 af 22/06/2018 (Gældende)

Orientering om ændring af dagtilbudsloven - Lov nr. 554 af 29. maj 2018 om ændring af dagtilbudsloven og lov om folkeskolen (Styrket kvalitet i dagtilbud, øget fleksibilitet og frit valg for forældre m.v.) (Til alle kommuner m.fl.)

Ministerium: Børne- og Undervisningsministeriet

Journalnummer: Børne- og Socialmin., j.nr. 2018-444

Orientering om ændring af dagtilbudsloven - Lov nr. 554 af 29. maj 2018 om ændring af dagtilbudsloven og lov om folkeskolen (Styrket kvalitet i dagtilbud, øget fleksibilitet og frit valg for forældre m.v.)

(Til alle kommuner m.fl.)

Folketinget har den 24. maj 2018 vedtaget L 160 – Lov om ændring af dagtilbudsloven og lov om folkeskolen (Styrket kvalitet i dagtilbud, øget fleksibilitet og frit valg for forældre m.v.)

Nærværende orienteringsskrivelse beskriver i hovedtræk de større ændringer af dagtilbudsloven, der følger af den nye lov.

Loven kan findes her: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=201526>

Det fremsatte lovforslag med bemærkninger og bilag fra bl.a. udvalgsbehandling kan findes på Folketingets hjemmeside:

https://www.ft.dk/samling/20171/lovforslag/L160/som_fremsat.htm

Ikrafttrædelse

Nederst i skrivelsen findes en oversigt over lovens ikrafttrædelse. Se pkt. 5.

Øvrig information

Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

Med hjemmel i loven udstedes 'Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer'.

Bekendtgørelsen udstedes i uge 26 og træder i kraft den 1. juli 2018.

Lov, bekendtgørelse og nærværende orienteringsskrivelse kan hentes på www.retsinformation.dk

Indholdsfortegnelse

1. Indhold og formål

2. Styrket kvalitet i dagtilbud

2.1. Fastsættelse af rammer og indsatsområder (§ 3 a)

- 2.1.1. Fastsættelse af retningslinjer
- 2.1.2. Drøftelse af udviklingen på dagtilbudsområdet
- 2.1.3. Stillingtagen til, om der er behov for at iværksætte yderligere
- 2.1.4. Offentliggørelse af oversigt over dagtilbud mv.
- 2.1.5. Anvendelse af betegnelsen 'privat pasningsordning'
- 2.1.6. Ikrafttrædelse

2.2. Ændring af formålsbestemmelsen for dagtilbud (§ 7)

- 2.2.1. Ikrafttrædelse

2.3. Den pædagogiske læreplan (§ 8)

- 2.3.1. Ny lovgivningsmæssige ramme for den pædagogiske læreplan

- 2.3.2. Den pædagogiske læreplan udgør rammen
- 2.3.3. Lederens ansvar (§ 9)
- 2.3.4. 'Hovedpublikation' uddyber ny pædagogisk læreplan
- 2.3.5. Ikrafttrædelse

2.4. Krav til private pasningsordninger (§§ 81, 81 a og 81 b)

- 2.4.1. Nye indholdsmæssige krav
- 2.4.2. Ingen formkrav til arbejdet med børns læring
- 2.4.3. Dispensation fra kravet om at fremme børns læring
- 2.4.4. Fastsættelse af periode for dispensation
- 2.4.5. Forældre skal ansøge om dispensation
- 2.4.6. Krav til private pasningsordningers navn
- 2.4.7. Ikrafttrædelse - nyetablerede private pasningsordninger
- 2.4.8. Ikrafttrædelse - allerede etablerede pasningsordninger
- 2.4.9. Anvendelse af betegnelsen 'privat pasningsordning' i pasningsaftaler
- 2.4.10. Orientering om forskel ml. dagtilbud og privat pasningsordning
- 2.4.11. Forældres klageadgang ift. kommunens godkendelse af pasningsaftale
- 2.4.12. Kommunens tilsyn med private pasningsordninger
- 2.4.13. Krav til rammer for tilsynet med de private pasningsordninger
- 2.4.14. Tilbagekaldelse af en godkendelse kan ikke indbringes
- 2.4.15. Retningslinjer for ophør af tilskud til en privat pasningsordning
- 2.4.16. Regler gælder med få undtagelser også for fleksible pasningsordninger
- 2.4.17. Ikrafttrædelse

3. Øget fleksibilitet og valgfrihed til forældre

3.1. Styrket forældreindflydelse (§§ 14 og 15)

- 3.1.1. Ret til repræsentation på enhedsniveau i forældrebestyrelsen
- 3.1.2. Forældrebestyrelser på tværs af kommunale dagtilbud
- 3.1.3. Udvidelse af forældrebestyrelsens minimumskompetence
- 3.1.4. Forældrebestyrelsens inddragelse i den pædagogiske læreplan
- 3.1.5. Ikrafttrædelse

3.2. Deltidsplads til børn af forældre på barselsorlov (§ 27 b)

- 3.2.1. Nyt tilbud til forældre på barsel- eller forældreorlov
- 3.2.2. Hvilke forældre er berettiget til en deltidspads
- 3.2.3. Hvad forstås ved reduceret betaling?
- 3.2.4. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinjer for deltidspadser
- 3.2.5. Dagtilbud med optagelseskompetence
- 3.2.6. Deltidstilbud i én sammenhængende periode pr. barn
- 3.2.7. Forældrenes ansøgning om deltidspads – og krav hertil
- 3.2.8. Kommunalbestyrelsens afgørelse om deltidstilbud kan ikke påklages
- 3.2.9. Hvornår ophører deltidspadsen?
- 3.2.10. Forældrenes oplysningspligt
- 3.2.11. Deltidspads i anden kommune og i privatinstitution
- 3.2.12. Varsling af institutionskommuner og privatinstitutioner
- 3.2.13. Ikrafttrædelse

3.3. Kombinationstilbud (§ 85 a)

- 3.3.1. Nyt tilbud til forældre med behov for pasning uden for alm. åbningstid
- 3.3.2. Hvad er et kombinationstilbud?
- 3.3.3. Hvad forstås med 'dagtilbuddenes almindelige åbningstider'?
- 3.3.4. Hvad er fleksibel pasning?
- 3.3.5. Regler for fleksibel pasning
- 3.3.6. Krav til fleksible pasningsordningers navn i offentlige sammenhænge
- 3.3.7. Hvilke forældre er berettiget til tilskuddet?
- 3.3.8. Forældre skal ansøge kommunen og fremsende dokumentation
- 3.3.9. Tilrettelæggelse af kombinationstilbuddet
- 3.3.10. Minimum 10 timers fleksibel pasning om ugen i gennemsnit
- 3.3.11. Krav til fleksibel pasning
- 3.3.12. Godkendelse af pasningsaftale om fleksibel pasning
- 3.3.13. Tilsyn med fleksibel pasning
- 3.3.14. Børn i obligatorisk sprogstimuleringstilbud 30 timer om ugen
- 3.3.15. Afgørelse om kombinationstilbud kan ikke påklages
- 3.3.16. Ikrafttrædelse

3.4. Ret til at ønske plads og stå på venteliste (§ 27 c)

- 3.4.1. Ret til at ønske plads og stå på venteliste i opholdskommunen
- 3.4.2. Ret til at ønske plads og stå på venteliste i en anden kommune
- 3.4.3. Hvad forstås med 'enhed' i en daginstitution?
- 3.4.4. Retningslinjer for vurdering af enhed
- 3.4.5. Optagelse på venteliste – og plads efter pasningsgarantien
- 3.4.6. Kommunens retningslinjer for optagelse
- 3.4.7. Tildeling efter anciennitet
- 3.4.8. Opdatering af venteliste
- 3.4.9. Ikrafttrædelse

3.5. Bedre vilkår for private leverandører (§§ 20, 36 og 37)

- 3.5.1. Opfyldelse af kommunens gældende godkendelseskriterier
- 3.5.2. Driftstilskud til privatinstitutioner
- 3.5.3. Bygningstilskud til privatinstitutioner
- 3.5.4. Ikrafttrædelse

3.6. Tilskud til pasning af egne børn (§§ 86-88)

- 3.6.1. Krav om ophold i 'Riget' i 7 ud af 8 år
- 3.6.2. Tilskudsperioden kan deles
- 3.6.3. Ikrafttrædelse

4. Puljemidler udmøntet af børne- og socialministeren (§ 31)

- 4.1. Ikrafttrædelse

5. Oversigt over ikrafttrædelse

1. Indhold og formål

Lovændringerne består overordnet set af to dele. Den ene del vedrører ændringer, der har til formål at styrke kvaliteten i dagtilbud, mens den anden del vedrører ændringer, der har til formål at øge fleksibiliteten for forældre med børn i dagtilbud.

2. Styrket kvalitet i dagtilbud

2.1. Fastsættelse af rammer og indsatsområder (§ 3 a)

Som følge af de nye regler skal kommunalbestyrelsen fastsætte og offentliggøre kommunens rammer for dagtilbud, herunder eventuelle prioriterede indsatser på området. Det indebærer, at kommunalbestyrelsen ikke længere skal fastsætte mål for dagtilbudsområdet.

Rammer og prioriterede indsatser skal medvirke til, at dagtilbuddene i praksis kan efterleve dagtilbudslovens formål, formålsbestemmelsen for dagtilbud, arbejdet med den pædagogiske læreplan og den sammenhængende børnepolitik efter lov om social service. De rammer, som kommunen fastsætter, skal således ses i tæt sammenhæng med dagtilbuddenes mulighed for i praksis at løse de opgaver, som de ifølge loven er forpligtet til.

Kommunens fastsatte rammer for dagtilbuddenes arbejde vil f.eks. kunne bestå af tværfaglige netværk, interne og eksterne netværk for ledelse og medarbejdere, kompetenceudviklingsforløb, supervision, udviklingsorienteret tilsyn m.v., hvor disse elementer alene er nævnt som eksempler.

2.1.1. Fastsættelse af retningslinjer

Lovændringen indebærer, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinjer om følgende:

- 1) Samarbejdet mellem dagtilbud og fritidstilbud samt skolen.
- 2) Samarbejdet mellem dagtilbud og andre relevante aktører, herunder den kommunale sundhedspleje, Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) m.v. Andre relevante aktører kan f.eks. være tale- og hørepædagoger m.v.
- 3) Videregivelse af relevante oplysninger ved børnenes overgange fra den kommunale sundhedspleje til dagtilbud og fra dagtilbud til skolefritidsordning/fritidshjem og skole.

Kommunens retningslinjer skal også omfatte samarbejdet mellem dagtilbud og sundhedsplejen i forhold til børn, der allerede er optaget i dagtilbud. Det er den enkelte kommunalbestyrelse, der beslutter, hvilke aktørers samarbejde det herudover er relevant at fastsætte retningslinjer for.

Det er den enkelte kommune, der inden for de gældende krav i relevante love som sundhedsloven, dagtilbudsloven, folkeskoleloven m.v. beslutter, hvordan samarbejdet og videregivelse af relevante oplysninger om barnet konkret skal foregå og tilrettelægges i kommunen.

Formålet med fastsættelse af retningslinjer er, at der i den enkelte kommune politisk tages stilling til og udstikkes en fælles retning for, hvordan samarbejdet mellem forskellige dele af den kommunale forvaltning og øvrige tilbud, samt videregivelse af relevante oplysninger om børn herimellem finder sted i kommunen.

Retningslinjerne skal videre sikre, at de fagprofessionelle i den kommunale sundhedspleje, dagtilbud, fritidstilbud, skoler m.v. får viden om de krav til samarbejdet, der politisk er besluttet i kommunen, så de kan organisere og tilrettelægge det konkrete samarbejde i overensstemmelse hermed. Hensigten er, at der alle steder i kommunen foregår et samarbejde mellem dele af den kommunale forvaltning og øvrige tilbud, som er organiseret og tilrettelagt med udgangspunkt i kommunalbestyrelsens fastsatte retningslinjer for samarbejdet inden for lovgivningens rammer.

Samarbejdet og videregivelse af relevante oplysninger om barnet skal understøtte, at der sikres den bedst mulige samarbejde om og sammenhæng i indsatsen for barnet, så at der skabes kontinuitet i overgangen mellem tilbud. Der er ikke krav til, hvordan samarbejdet skal tilrettelægges. Det er således op til den enkelte kommunalbestyrelse at beslutte, hvordan samarbejdet skal foregå samt omfanget af samarbejdet.

Kommunalbestyrelse skal i forbindelse med videregivelse af relevante oplysninger om børn iagttage reglerne i databeskyttelsesforordningen.

2.1.2. Drøftelse af udviklingen på dagtilbudsområdet

Som følge af lovændringen skal kommunalbestyrelsen sikre, at udviklingen på dagtilbudsområdet drøftes politisk mindst hvert andet år. Drøftelsen skal ske med udgangspunkt i, hvordan kommunens rammer for dagtilbud og eventuelle besluttede indsatser for området bidrager til, at dagtilbuddene kan efterleve de krav, der følger af loven og evt. kommunalt prioriterede indsatser.

Den politiske drøftelse vil kunne finde sted i kommunalbestyrelsen eller i det relevante politiske udvalg i kommunen. Formålet med den politiske drøftelse er at sikre, at der i kommunen er politisk fokus på dagtilbudsområdet og opmærksomhed på sammenhængen mellem kommunens fastsatte rammer mv. og dagtilbuddenes mulighed for at etablere stimulerende pædagogiske læringsmiljøer for børn, der fremmer deres trivsel, læring, udvikling og dannelse i henhold til de krav, som følger af dagtilbudsloven.

Den politiske drøftelse i kommunen kan eksempelvis tage udgangspunkt i det tilsyn, kommunen fører med dagtilbuddene. Kommunen kan således som led i sit generelle tilsyn med dagtilbuddene sætte fokus på specifikke områder såsom f.eks. tidlig indsats, integration eller forebyggelse af mobning. Kommunen kan ligeledes i sit tilsyn sætte fokus på den evalueringskultur, der som følge af de nye lovkrav skal etableres i det enkelte dagtilbud, hvor etablering af en evalueringskultur er udgangspunktet for den løbende udvikling og kvalificering af de pædagogiske læringsmiljøer i dagtilbuddene.

Den politiske drøftelse af dagtilbudsområdet kan også tage udgangspunkt i andre relevante informationer, beskrivelser eller eksisterende nøgletal for området. Dette kan f.eks. være forældrenes tilfredshed med dagtilbuddene, det pædagogiske personales sygefravær, forholdet mellem andelen af uddannet og ikke-uddannet personale i kommunens dagtilbud, antallet af elever, der må gå børnehaveklassen om, antallet af børn og elever i henholdsvis 3-års-alderen og i begyndelsen af børnehaveklassen, der har behov for sprogstimulering, afdækning af det pædagogiske personales kompetenceprofil i kommunen m.v.

2.1.3. Stillingtagen til, om der er behov for at iværksætte yderligere

På baggrund af den politiske drøftelse, skal kommunalbestyrelsen beslutte, om drøftelsen af udviklingen på dagtilbudsområdet giver anledning til at iværksætte tiltag såsom kompetenceudvikling, supervision m.v., som kan understøtte og kvalificere dagtilbuddenes arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den politiske drøftelse kan f.eks. tydeliggøre, at de fastsatte rammer for dagtilbuddene ikke i tilstrækkelig grad understøtter, at dagtilbuddene kan efterleve dagtilbudslovens krav. Kommunalbestyrelsen kan derved blive opmærksom på, at der er behov for politisk at prioritere midler til området, så der f.eks. kan iværksættes målrettet kompetenceudvikling af pædagogisk personale eller ansættes flere pædagoger eller pædagogisk personale generelt eller i bestemte områder, ligesom drøftelsen kan afføde tiltag, der kan nedbringe sygefraværet i dagtilbuddene m.v.

Det er den enkelte kommunalbestyrelse, der beslutter, om den politiske drøftelse giver anledning til at iværksætte specifikke tiltag. Det er væsentligt, at iværksatte tiltag ligger i tråd med arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan og ikke medfører unødigt bureaukrati, som tager tid fra det pædagogiske personales arbejde med børnene.

2.1.4. Offentliggørelse af oversigt over dagtilbud mv.

Efter gældende regler skal kommunalbestyrelsen offentliggøre en oversigt over dagtilbud i kommunen samt satser for tilskud til private pasningsordninger og pasning af egne børn.

Som følge af lovændringen er det et krav, at kommunalbestyrelsens fastsatte rammer og retningslinjer, jf. § 3 a, stk. 2 og 3, også skal indgå i den samlede oversigt. Herudover skal kommunen offentliggøre rammer, retningslinjer, oversigt mv. ét samlet sted på kommunens hjemmeside eller andet let tilgængeligt sted for borgeren. Formålet er at gøre det lettere for forældre at finde og kende til kommunens rammer, retningslinjer m.v.

Følgende rammer, retningslinjer, oversigt over dagtilbud mv. skal offentliggøres ét samlet sted:

- Rammer for dagtilbud og eventuelle prioriterede indsatser, jf. § 3 a, stk. 2.
- Retningslinjer for samarbejdet mellem tilbud, jf. § 3 a, stk. 3, nr. 1-3.
- Oversigt over kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner, privatinstitutioner og kommunale og private dagplejere i kommunen samt hvilke tilskud kommunen giver til private pasningsordninger og pasning af egne børn, jf. § 3 a, stk. 7.
- Rammer for kommunens tilsyn, jf. dagtilbudslovens § 5, stk. 2.
- Retningslinjer for forældres fravalg af et sundt frokostmåltid, jf. dagtilbudslovens § 16 b, stk. 7.
- Kriterier for godkendelse af privatinstitutioner, jf. dagtilbudslovens § 20, stk. 2, 1. pkt.
- Retningslinjer for optagelse af børn i dagtilbud, jf. dagtilbudslovens § 27, stk. 1, 1. pkt.
- Retningslinjer for anvendelse af deltidspladser m.v., jf. § 27 b, stk. 4.
- Retningslinjer for udmeldelse af børn samt forældrenes frist for udmeldelse af børn i dagtilbud, jf. dagtilbudslovens § 29, stk. 3.
- Retningslinjer for overgang mellem privat pasning og optagelse i et dagtilbud, jf. § 81, stk. 4.
- Eventuel ventelistelukning for børn fra andre kommuner, jf. § 9, stk. 2, i bekendtgørelse om dagtilbud.

2.1.5. Anvendelse af betegnelsen 'privat pasningsordning'

Som noget nyt er det et krav, at kommunalbestyrelsen alene må anvende betegnelsen 'privat pasningsordning' og 'fleksibel pasningsordning', jf. dagtilbudslovens § 85 a, i alle offentlige sammenhænge, hvor der refereres til de to ordninger.

Dette gælder også for den samlede oversigt over dagtilbud i kommunen mv., som kommunen skal offentliggøre, jf. pkt. 2.1.4.

2.1.6. Ikrafttrædelse

De nye krav vedrørende fastsættelse af rammer og retningslinjer (§ 3 a) træder i kraft den 1. juli 2018.

2.2. Ændring af formålsbestemmelsen for dagtilbud (§ 7)

De nye regler medfører ændringer af formålsbestemmelsen for dagtilbud.

Sammenhæng med ny ramme for den pædagogiske læreplan

Formålsbestemmelsen er ændret, så der skabes sammenhæng til den nye lovgivningsmæssige ramme for den pædagogiske læreplan i dagtilbud.

Som følge af ændringen er det fastsat, at dagtilbuddene skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge pædagogiske læringsmiljøer. For at understrege legens betydning er det videre fastsat i formålsbestemmelsen, at legen er grundlæggende, og at der skal tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

Dannelse

Begrebet dannelse refererer til en dybere form for læring, hvor barnet som aktiv deltager forankrer værdier og viden i egen personlighed som rettesnor til at orientere sig og handle i en global verden som et hensynsfuldt, kritisk, demokratisk menneske. Dannelse refererer både til det pædagogiske formål, indhold og form. Dannelse, ligestilling og demokrati må medtænkes i den daglige pædagogiske praksis, så børnene oplever at medvirke i og have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur.

Det dannende indhold skal være meningsfuldt, udfordre barnet og være afsæt for børnenes måder at begribe og handle i en digitaliseret og global verden. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarlig for at skabe.

Samarbejde om overgange

Formålsbestemmelsen er endvidere ændret, så det nu er fastsat, at dagtilbuddene i samarbejde med forældrene skal sikre børn en god overgang fra hjem til dagtilbud.

Ændringen skal ses i lyset af, at overgangen fra hjem til dagtilbud markerer et nyt kapitel for barnet, hvor barnet går fra at blive passet i familien til at begynde i et dagtilbud i nye rammer og med ikke-kendte voksne og børn, som barnet skal lære at kende. Derfor er det afgørende, at dagtilbud og forældre i samarbejde sikrer, at overgangen sker så trygt som muligt for barnet.

Endelig er formålsbestemmelsen ændret, så det er fastsat, at dagtilbud i samarbejde med forældre og skole skal sikre børn en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lyst til at lære.

Hensigten er, at skoleforløbet opleves som en naturlig forlængelse af det lærings- og udviklingsforløb, barnet er i gang med i dagtilbuddet, og at dagtilbud, forældre og skole samarbejder om at gøre overgangen så harmonisk som mulig for barnet. Ved samarbejde mellem dagtilbud og skole tænkes der ikke nødvendigvis på, at disse skal samarbejde en til en. Det kan ligeledes være et overordnet samarbejde ud fra de pædagogiske rammer, idet børn fra dagtilbud ofte skal videre til forskellige skoler.

Ændringerne skal blandt andet ses i sammenhæng med, at kommunalbestyrelsen som noget nyt skal fastsætte retningslinjer for samarbejdet mellem dagtilbud og den kommunale sundhedspleje, for videregivelse af relevante oplysninger ved børns overgang fra sundhedsplejen til dagtilbud samt for samarbejdet mellem dagtilbud, fritidstilbud og skole. Se pkt. 2.1.1 for nærmere herom.

2.2.1. Ikrafttrædelse

Lovændringen træder i kraft den 1. juli 2018.

2.3. Den pædagogiske læreplan (§ 8)

2.3.1. Ny lovgivningsmæssige ramme for den pædagogiske læreplan

Ændringen af dagtilbudsloven betyder, at der er vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme for den pædagogiske læreplan. Lovændringen omfatter mange nye elementer.

Som noget nyt skal den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag og de seks læreplanstemaer. Det fælles pædagogiske grundlag består af blandt andet elementer som barnesyn, dannelse, børneperspektiv, leg, børnefællesskaber og pædagogisk læringsmiljø.

I tilknytning til den nye lovgivningsmæssige ramme fastsættes på bekendtgørelsesniveau beskrivelser af de overordnede elementer, som indgår i hvert læreplanstema. Herudover fastsættes to pædagogiske mål for hvert læreplanstema, som udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Bekendtgørelsen hedder 'Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer' og træder i kraft den 1. juli 2018. Den kan fra den 1. juli 2018 findes på www.retsinformation.dk

Arbejdet med den pædagogiske læreplan og etablering af læringsmiljøer for børn skal tage udgangspunkt i det pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer, ligesom arbejdet skal tilrettelægges inden for rammen af de to pædagogiske mål for hvert læreplanstema.

Det er forudsat, at ændringer i den pædagogiske praksis i dagtilbuddene i relation til lovændringen skal ske inden for de nuværende økonomiske rammer.

2.3.2. Den pædagogiske læreplan udgør rammen

Det følger af det nye lovkrav, at den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde. I forlængelse heraf skal kommunalbestyrelsen sikre, at dagtilbuddene i relation til den pædagogiske opgave ledes alene med udgangspunkt i den pædagogiske læreplan og i overensstemmelse med dennes børnesyn og brede læringsforståelse.

Det følger uændret af dagtilbudslovens § 3 a, at kommunalbestyrelsen har ansvaret for dagtilbuddet og dermed, at alle børn i dagtilbud trives, lærer og udvikler sig. Det følger ligeledes uændret af dagtilbudslovens § 6, at lederen af dagtilbuddet har den pædagogiske og administrative ledelse af dagtilbuddet og ansvarlig over for kommunalbestyrelsen, herunder i forhold til de rammer og retningslinjer, som kommunalbestyrelsen har besluttet i forhold til f.eks. opfølgning og samarbejde på tværs i kommunen.

2.3.3. Lederens ansvar (§ 9)

Som noget nyt får lederen af dagtilbuddet ansvaret for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Lederen får ligeledes ansvar for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

2.3.4. 'Hovedpublikation' uddyber ny pædagogisk læreplan

De nye lovkrav samt den nærmere beskrivelse af, hvordan de nye begreber skal forstås, og hvordan man skal arbejde med den pædagogiske læreplan er uddybende beskrevet i hovedpublikationen:

'Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold'. Publikationen forventes offentliggjort i juli 2018 og udsendes i fysisk form til alle kommuner, ligesom den vil kunne hentes på www.sm.dk og EMU Dagtilbud <https://www.emu.dk/omraade/dagtilbud>.

På EMU Dagtilbud vil der fra sommeren 2018 herudover ligge en række materialer, som kan bruges i arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan. Udover hovedpublikationen indeholder materialesamlingen følgende:

- 1) Tværgående materialer som eksempelvis et selvevalueringsredskab og et redskab, der kan inspirere til gode strukturer og processer omkring forandringen.
- 2) Tematiserede materialer med fokus på centrale begreber i læreplanen, herunder relationer ml. børn og fagprofessionelle, forældresamarbejde og evalueringskultur. Materialer består blandt andet af korte vidensnotater, dialogkort, en række små film, eksempler på længerevarende pædagogiske forløb mv. om udvalgte elementer i læreplanen mv.

EMU Dagtilbud er blevet opdateret, og der vil omkring årsskiftet ske en yderligere opdatering i forhold til design og indhold i forhold til den nye pædagogiske læreplan omkring.

2.3.5. Ikrafttrædelse

Den nye lovgivningsmæssige ramme for den pædagogiske læreplan (§§ 8 og 9) træder i kraft den 1. juli 2018, hvor arbejdet med den pædagogiske læreplan derfor skal igangsættes.

Den nye ramme for den pædagogiske læreplan skal være implementeret i dagtilbuddene senest den 1. juli 2020 - to år efter lovens ikrafttræden.

2.4. Krav til private pasningsordninger (§§ 78 a, 81, 81 a og 81 b)

Loven ændrer på en række områder reglerne om private pasningsordninger.

I det følgende gennemgås alene *de nye krav* til private pasningsordninger. Af lovtekniske årsager fremgår alle krav til private pasningsordninger af loven, herunder også de krav, som allerede gælder i dag.

2.4.1. Nye indholdsmæssige krav

Som følge af de nye regler er det et krav, at:

- Den private pasningsordning skal tilrettelægges, så den fremmer børns læring gennem trygge læringsmiljøer.
- Den private pasningsordnings arbejde med læringsmiljøer skal indholdsmæssigt stå mål med kravene til læring og læringsmiljøer i dagtilbud, jf. dagtilbudslovens § 8 om en pædagogisk læreplan.
- Arbejdet med læringsmiljøer i den enkelte private pasningsordning skal tage udgangspunkt i børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Kravet om at fremme børns læring via trygge læringsmiljøer indebærer, at læringsforståelsen i den private pasningsordning skal bygge på et bredt læringsbegreb, der understøtter børns kropslige og motoriske, sociale, emotionelle og kognitive læring og dannelse. Den private pasningsordning skal således tilrettelægges, så der hele dagen og både i forbindelse med leg, rutinesituationer, vokseninitierede aktiviteter m.v., arbejdes med at fremme børns læring via trygge læringsmiljøer.

2.4.2. Ingen formkrav til arbejdet med børns læring

Der er ikke krav til rammen for arbejdet med at fremme børns læring gennem trygge læringsmiljøer i de private pasningsordninger, og der er således ikke krav om, at den private pasningsordning skal udarbejde en pædagogisk læreplan. Den private passer kan fx vælge at udarbejde en pædagogisk læreplan, lade sig inspirere af en læreplan i et aldersvarende dagtilbud eller vælge anden tilgang.

Den private passer vil blandt andet kunne søge inspiration til arbejdet med læringsmiljøer i beskrivelsen af det pædagogiske grundlag, jf. dagtilbudslovens § 8, stk. 3 og 4, samt bemærkningerne hertil og de seks læreplanstemaer, som bliver fastsat på bekendtgørelsesniveau.

2.4.3. Dispensation fra kravet om at fremme børns læring

Kommunalbestyrelsen skal give dispensation fra kravet om, at den private pasningsordning skal fremme børns læring, hvis følgende tre forhold er opfyldt:

- Den private pasning er en midlertidig ordning,
- forældrene anmoder om det, og
- forældrene er arbejdsgiver for den private passer.

Det er et krav, at alle tre forhold skal være opfyldt for, at kommunen kan give dispensation fra kravet.

At forældrene er arbejdsgiver for den private passer menes, at aftalen om pasning er indgået på almindelige privatretlige kontraktvilkår. Med begrebet midlertidig ordning forstås en ordning, hvor barnet bliver passet for en kortere periode, indtil barnet f.eks. får plads i en konkret daginstitution eller dagpleje, som forældrene har tilkendegivet ønske om optagelse i og står på venteliste til, jf. kommunens retningslinjer for optagelse.

Formålet med muligheden for at give dispensation er, at forældre, som for en kortere periode anvender tilskud til en privat pasningsordning, får fleksible rammer til at ansætte et familiemedlem, en ven af familien eller lignende til at passe barnet, mens de f.eks. venter på en bestemt plads i et dagtilbud.

2.4.4. Fastsættelse af periode for dispensation

Kommunalbestyrelsen fastsætter perioden for dispensationen ud fra den enkelte families behov, hvor den maksimale periode for dispensation er op til et år. Forældrene har dog efter loven ret til at få dispensation i mindst seks måneder.

Kommunalbestyrelsen kan således ikke fastsætte en periode, som er kortere end seks måneder, hvis dette er mod forældrenes ønske. Ved fastlæggelsen af periodens længde kan kommunalbestyrelsen blandt andet lægge vægt på barnets alder og udvikling, hvornår forældrene forventeligt kan få plads i et ønsket dagtilbud m.v.

2.4.5. Forældre skal ansøge om dispensation

Det nye lovkrav indebærer, at forældre skal søge kommunen om dispensation i forbindelse med kommunens godkendelse af pasningsaftalen. Det skal i disse tilfælde fremgå af pasningsaftalen, at forældrene er arbejdsgiver og dermed har ansat den private passer, ligesom forældrene skal godtgøre i ansøgningen, at pasningen har midlertidig karakter, hvilket vil sige, at pasningsperioden som udgangspunkt er forudsat at vare højst et år.

2.4.6. Krav til private pasningsordningers navn

Som følge af lovændringen er der fastsat nye regler om private pasningsordningers navn.

Det er således et krav, at den private pasningsordning alene må anvende betegnelsen 'privat pasningsordning' om ordningen i offentlige sammenhænge. Med offentlige sammenhænge menes alle sammenhænge, hvor den private pasningsordning skilter eller på anden måde reklamerer for eller omtaler ordningen, herunder et skilt på hoveddøren, en annonce i lokalpressen, hjemmesider, brevpapir m.v. Hvis den private pasningsordning således har et skilt på hoveddøren, skal 'privat pasningsordning' fremgå af skiltet.

Den private pasningsordning kan lade f.eks. stedsnavne eller tillægsord indgå i navnet. Private pasningsordninger kan således i overensstemmelse med loven i offentlige sammenhænge hedde 'Susannes private pasningsordning', 'Den økologiske private pasningsordning' el.lign., hvor kravet om, at ordningen alene betegnes privat pasningsordning, er opfyldt.

Det nye krav indebærer videre, at den private pasningsordning i offentlige sammenhænge ikke må betegne sin ordning eller sig selv som eksempelvis 'privat dagpleje'. Formålet med lovændringen er at sikre, at private pasningsordninger i deres markedsføring af ordningen ikke giver forældre og andre indtryk af, at der er tale om eksempelvis en dagpleje efter dagtilbudslovens § 21, stk. 2 og 3, hvor der stilles andre krav ift. rammer og indhold.

2.4.7. Ikrafttrædelse - nyetablerede private pasningsordninger

Kravet om, at private pasningsordninger alene må anvende betegnelsen 'privat pasningsordning' om ordningen i offentlige sammenhænge træder i kraft den 1. juli 2018 for så vidt angår nyetablerede private pasningsordninger.

Det betyder i praksis, at alle nyetablerede private pasningsordninger, som efter den 1. juli 2018 får tilladelse af kommunalbestyrelsen efter dagtilbudslovens § 78, eller som indgår pasningsaftaler med forældre efter dagtilbudslovens § 81, er omfattet af det nye krav.

2.4.8. Ikrafttrædelse - allerede etablerede pasningsordninger

Der gælder særlige ikrafttrædelsesregler for følgende private pasningsordninger:

- Private pasningsordninger, som *før* den 1. juli 2018 har fået tilladelse af kommunalbestyrelsen efter § 78.
- Pansningsordninger, hvor forældre *før* 1. juli 2018 har fået tilskud efter § 80.

For disse allerede etablerede private pasningsordninger træder kravet om alene at anvende betegnelse 'privat pasningsordning' om ordningen i offentlige sammenhænge først i kraft *den 1. januar 2019*.

Overgangsordningen indebærer, at private pasningsordninger, der før den 1. juli 2018 har indgået pasningsaftaler med forældre, og som i perioden *fra den 1. juli 2018 og frem til den 31. december 2018 indgår nye pasningsaftaler med forældre*, først er omfattet af kravet om alene at anvende betegnelsen 'privat pasningsordning' i alle offentlige sammenhænge fra den 1. januar 2019.

Formålet med overgangsordningen for de allerede etablerede private pasningsordninger er at sikre, at disse ordninger, som i god tro har indrettet sig efter de gældende krav, får et halvt år til at tilpasse sig de nye krav.

Ikrafttrædelsesreglerne betyder, at alle private pasningsordninger fra og med den 1. januar 2019 bliver omfattet af kravet om, at private pasningsordninger alene må anvende betegnelsen privat pasningsordning om ordningen i alle offentlige sammenhænge.

Fra og med den 1. januar 2019 er det således et krav, at private pasningsordninger, som hidtil i offentlige sammenhænge eksempelvis via et skilt på hoveddøren, på deres hjemmeside, på brevpapir el.lign. har betegnet deres ordning 'Susannes private dagpleje' eller lignende, i alle sammenhænge skal ændre deres navn, så de følger de nye regler. Kommunen skal føre tilsyn med dette som del af sit almindelige tilsyn.

2.4.9. Anvendelse af betegnelsen 'privat pasningsordning' i pasningsaftaler.

Som følge af lovændringen er det et krav, at kommunalbestyrelsen skal påse, at betegnelsen 'privat pasningsordning' indgår i den private pasningsordnings navn i pasningsaftalen.

Kravet betyder, at der ikke må indgå andre betegnelser end privat pasningsordning om ordningen i officielle dokumenter som f.eks. pasningsaftalen, der indgås mellem forældre og den private pasningsordning, og at kommunalbestyrelsen skal påse dette. Private pasningsordninger kan således ikke betegne sig selv privat dagplejer eller privat børnepasser eller anvende andre navne eller betegnelser om ordningen i de pasningsaftaler, der indgås mellem forældre og den private pasningsordning, og som kommunen skal godkende.

Kommunen vil alene kunne godkende en pasningsaftale, såfremt kravet til betegnelsen af ordningen i pasningsaftalen er opfyldt.

Ikrafttrædelse

Kravet om, at der alene må anvendes betegnelsen 'privat pasningsordning' om ordningen i pasningsaftaler gælder for alle pasningsaftaler, der indgås efter lovens ikrafttræden. Det betyder, at kravet *ikke* gælder for pasningsaftaler, der er indgået før den 1. juli 2018.

2.4.10. Orientering om forskel ml. dagtilbud og privat pasningsordning

Som følge af de nye regler er det et krav, at kommunalbestyrelsen forud for godkendelse af pasningsaftalen skal orientere forældrene om forskellen mellem private pasningsordninger efter dagtilbudslovens § 78 og dagtilbud efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-5, og § 21, stk. 2 og 3.

Kommunen skal således orientere forældrene om, at private pasningsordninger ikke er sidestillet med et dagtilbud og derfor ikke er omfattet af de regler, som gælder for dagtilbud efter dagtilbudslovens §§ 7-44. Kommunens orientering af forældre om forskellen mellem privat pasning og dagtilbud skal blandt andet omhandle, at der i private pasningsordninger ikke er krav om:

- Udarbejdelse af en pædagogisk læreplan, jf. dagtilbudslovens § 8 og 9.
- At sprog vurderingen af barnet i 3-års-alderen eller 2-års-alderen ikke sker i den private pasningsordning men foretages af kommunalbestyrelsen, jf. § 11, stk. 2 og 4.
- Formaliseret forældreindflydelse, jf. dagtilbudslovens §§ 14-16.
- Pasning af barnet, hvis børnepasseren er syg.
- Alternativ pasning ved afholdelse af lukkedage i private pasningsordninger.
- At barnet ikke kan opsiges fra dagtilbud, gælder ikke for private pasningsordninger, jf. dagtilbudslovens § 29.

Derudover gives der ikke fripladstilskud til privat pasning.

Formålet med kravet om oplysning er, at forældre, der ønsker tilskud til en privat pasningsordning som et alternativ til en plads i et dagtilbud, kan træffe deres valg på et oplyst grundlag.

Kommunen kan opfylde deres orienteringspligt til forældre ved f.eks. skriftligt at orientere om forskellen mellem private pasningsordninger og dagtilbud. Orienteringen skal ske inden evt. aftaleindgåelse.

2.4.11. Forældres klageadgang ift. kommunens godkendelse af pasningsaftale

Loven ændrer forældres klageadgang i relation til godkendelse af en pasningsaftale.

Ændringen betyder, at forældre ikke kan påklage kommunalbestyrelsens afgørelser om godkendelse af pasningsaftaler til Ankestyrelsen som klageinstans. Ændringen skal ses i relation til, at forældre efter dagtilbudsloven ikke kan klage over optagelse af børn i dagtilbud. Formålet med ændringen er således at ligestille forældres klageadgang i relation til optagelse af børn.

Alle forældre kan fortsat klage til kommunalbestyrelsen, hvis de ikke er enige i forvaltningens afgørelse, ligesom alle har mulighed for at rette henvendelse til Tilsynet i Ankestyrelsen, som fører tilsyn med, at kommuner følger den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det er tilsynet selv, der beslutter, om der er grundlag for at rejse en tilsynssag.

2.4.12. Kommunens tilsyn med private pasningsordninger

Efter gældende regler skal kommunalbestyrelsen føre løbende tilsyn med den private pasningsordning herunder, at om pasningen er tilrettelagt efter de krav, som følger af loven og pasningsaftalen.

Arbejdet med at fremme børns læring skal stå mål med kravene til dagtilbud

I relation til det nye krav om, at private pasningsordninger skal fremme børns læring via trygge læringsmiljøer, skal kommunalbestyrelsen som led i tilsynet med den private pasningsordning sikre, at den private pasningsordnings arbejde med at fremme børns læring via trygge læringsmiljøer indholdsmæssigt står mål med de krav, som stilles til dagtilbud.

Som led heri kan kommunalbestyrelsen f.eks. lægge vægt på, om der i den private pasningsordning arbejdes med børns kropslige, motoriske, sociale, emotionelle og kognitive læring og dannelse i den private pasning. Kommunen kan også rådgive og vejlede den private passer om, hvordan den private pasningsordning kan styrke arbejdet med at etablere trygge læringsmiljøer for børn.

Tilsynet omfatter også kravet til betegnelsen af ordningen

Som følge af lovændringen skal kommunalbestyrelsen som en del af det almindelige tilsyn med den private pasningsordning føre tilsyn med, at den private pasningsordning alene anvender betegnelsen 'privat pasningsordning' om ordningen i offentlige sammenhænge, og at betegnelsen er den eneste, der anvendes til at beskrive ordningen.

Kommunen skal håndhæve kravet på en måde, som ligger inden for det almindelige tilsyn. Hvis eksempelvis kommunen på et tilsynsbesøg eller på anden vis konstaterer, at den private pasningsordning via skiltning eller på anden måde reklamerer for sin ordning og anvender andre navne end 'privat pasningsordning' som betegnelse for ordningen, skal kommunen gøre den private pasningsordning opmærksom på dette med henblik på, at den private pasningsordning efterlever de krav til betegnelse af ordningen i offentlige sammenhænge, der følger af loven.

2.4.13. Krav til rammer for tilsynet med de private pasningsordninger

Kommunalbestyrelsen skal efter de gældende regler føre løbende tilsyn med de private pasningsordninger.

Som noget nyt er det et krav, at kommunalbestyrelsens løbende tilsyn med de private pasningsordninger gennemsnitligt skal stå mål med kommunens tilsyn med alderssvarende dagtilbud. Det betyder, at i tilfælde, hvor kommunen tilbyder dagpleje til aldersgruppen, og der er tale om en dagplejelignende privat pasningsordning eller en tilsvarende ordning med et eller få børn, som drives i et privat hjem, skal kommunen lægge rammerne for tilsynet med den kommunale dagpleje til grund for tilsynet med den private pasningsordning.

Med rammer forstås f.eks. hyppighed af tilsyn, om der gøres brug af uanmeldte tilsynsbesøg m.v. Hvis kommunen ikke tilbyder dagpleje til aldersgruppen, og/eller der er tale om en institutionslignende privat pasningsordning, skal kommunen tage udgangspunkt i tilsynet med alderssvarende daginstitutioner.

Undtagelser fra kravet om øget tilsyn

Der er to typer ordninger, som er undtaget fra kravet om, at kommunens tilsyn skal stå mål med tilsynet i et alderssvarende dagtilbud i kommunen. Disse er:

- Private pasningsordninger, hvor kommunen har givet dispensation fra kravet om at fremme børns læring via trygge læringsmiljøer.
- Fleksibel pasning, idet der i fleksibel pasning ikke er krav om, at den fleksible børnepasser skal fremme børns læring gennem trygge læringsmiljøer.

2.4.14. Tilbagekaldelse af en godkendelse kan ikke indbringes

Som følge af lovændringen kan en kommunes afgørelse om tilbagekaldelse af en godkendelse af en pasningsaftale ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

De nye regler sidestiller tilbagekaldelse af en kommunens godkendelse af pasningsaftaler med de regler, der tilsvarende gælder for tilbagekaldelse af godkendelse af privatinstitutioner.

2.4.15. Retningslinjer for ophør af tilskud til en privat pasningsordning

Efter gældende regler skal kommunalbestyrelsen fastsætte og offentliggøre retningslinjer for optagelse af børn i dagtilbud, når tilskud til privat pasning ophører. Tilskud til brug for privat pasning træder i stedet for en plads i et dagtilbud, og kommunalbestyrelsen skal derfor tilbyde en plads i et dagtilbud, hvis den private pasning ophører, eller forældrene ikke længere ønsker at benytte pladsen

Som noget nyt skal kommunalbestyrelsen orientere forældrene om kommunens retningslinjer *inden* godkendelse af pasningsaftalen, jf. § 81, stk. 2. Kommunens pligt til at orientere forældrene om retningslinjerne kan ske skriftligt via f.eks. henvisning til kommunens hjemmeside eller lignende.

Kommunens orientering kan tilrettelægges, så orienteringen sker sammen med den orientering, som kommunen skal give forældre om forskellen mellem private pasningsordninger og dagtilbud. Se pkt. 2.4.10 herom.

Formålet er, at forældrene får et kvalificeret beslutningsgrundlag forud for valg af dagtilbud eller tilskud til privat pasning, samt at forældrene på et tidligt tidspunkt får kendskab til retningslinjerne for optagelse af børn i dagtilbud, når tilskuddet til privat pasning ophører.

2.4.16. Regler gælder med få undtagelser også for fleksible pasningsordninger

Reglerne for tilskud til privat pasning gælder med få undtagelser også for fleksibel pasning.

Fleksibel pasning er et nyt tilbud efter dagtilbudsloven, og fleksibel pasning indgår som en del af et kombinationstilbud, jf. dagtilbudslovens § 85 a, stk. 1. Se mere herom i pkt. 3.3.4.

Det betyder, at kommunen skal anvende reglerne for tilskud til privat pasning, jf. dagtilbudslovens § 80-85 i forhold til rammer og krav til fleksible pasningsordninger samt beregning af tilskud til fleksible pasningsordninger.

Undtagelser

Fleksibel pasning, som indgår i kombinationstilbuddet efter dagtilbudslovens § 85 a, er ikke omfattet af kravet om at fremme børn læring gennem trygge læringsmiljøer.

Dette skal ses i sammenhæng med, at den fleksible pasning ofte vil finde sted på tidspunkter, hvor barnet sover, herunder om aftenen og natten. Herudover vil det enkelte barn, som er i et kombinationstilbud, samtidig få en deltidsplads i et dagtilbud, hvor der arbejdes med børns trivsel og læring gennem pædagogiske læringsmiljøer som led i arbejdet med den pædagogiske læreplan.

I lighed med kravene til private pasningsordningers navn er fleksible pasningsordninger, som indgår i kombinationstilbuddet, jf. § 85 a, også omfattet af kravet om, at de alene må anvende betegnelsen 'fleksibel pasningsordning' om ordningen i offentlige sammenhænge. Der henvises til pkt. 3.3.6.

2.4.17. Ikrafttrædelse

Pasningsaftaler indgået efter den 1. juli 2018

De nye regler vedr. krav om at fremme børns læring via trygge læringsmiljøer samt et øget tilsyn med de private pasningsordninger træder i kraft den 1. juli for alle nye pasningsaftaler.

Det betyder, at pasningsaftaler, der er indgået efter den 1. juli 2018, skal opfylde alle de indholdsmæssige krav, som fremgår af §§ 81 a og 81 b, ligesom kommunens tilsyn gennemsnitligt skal stå mål med tilsynet i et alderssvarende dagtilbud, jf. § 81.

Pasningsaftaler indgået før den 1. juli 2018

Pasningsaftaler ml. forældre og en privat pasningsordning, der er indgået *før* den 1. juli 2018, er ikke omfattet af de nye krav. Det betyder, at der i forhold til disse specifikke aftaler ikke er krav om, at den private pasningsordning skal fremme børns læring via trygge læringsmiljøer.

Kommunens tilsyn med den private pasning skal endvidere finde sted efter gældende regler. Det betyder, at de nye krav til øget tilsyn med de private pasningsordninger, jf. pkt. 2.4.13, ikke er gældende for pasningsaftaler, der er indgået før den 1. juli 2018.

I forhold til pasningsaftaler, indgået i perioden mellem 1. juli 2017 og den 1. juli 2018, skal den private pasning opfylde kravene om, at hovedsproget skal være dansk, samt at pasningen skal tilrettelægges, så børnene sikres medbestemmelse, medansvar og forståelse for demokrati, ligesom kommunen gennem tilsynet skal skulle sikre, at pasningen praktiseres i overensstemmelse hermed.

3. Øget fleksibilitet og valgfrihed til forældre

3.1. Styrket forældreindflydelse (§§ 14 og 15)

3.1.1. Ret til repræsentation på enhedsniveau i forældrebestyrelsen

Som følge af de nye regler er det et krav, at forældre med børn i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner, som består af flere enheder, skal have adgang til at blive repræsenteret i den fælles forældrebestyrelse. Det betyder, at en forælder fra hver enhed har ret til at være repræsenteret i forældrebestyrelsen.

I selvejende daginstitutioner, hvis bestyrelse består af et flertal af valgte forældre, skal en forælder fra hver enkelt enhed have adgang til at være repræsenteret i institutionsbestyrelsen.

De enkelte enheders ret til at have forældre repræsenteret i den fælles forældrebestyrelse skal fremgå af daginstitutionens vedtægter, som fastsættes af enten kommunalbestyrelsen, bestyrelsen for den selvejende daginstitution eller af den private leverandør af en udliciteret daginstitution efter indhentet udtalelse fra de respektive forældrebestyrelser.

Formålet med lovændringen er, at forældre i de enkelte enheder får mulighed for at få indflydelse på de aktiviteter, som drøftes og beslutes i forældrebestyrelsen

Der er tale om en ret til at være repræsenteret i forældrebestyrelsen, såfremt der måtte være et ønske blandt forældre herom, hvor forældrene i de enkelte enheder ikke er forpligtede til at være repræsenteret i forældrebestyrelsen, hvis der i forældregruppen i den enkelte enhed ikke er et ønske herom.

Ændringen indebærer, at processen omkring valg af forældre til forældrebestyrelsen skal tilrettelægges, så det sikres, at en forælder fra hver enhed reelt får adgang til at være repræsenteret i den fælles forældrebestyrelse. Dette vil f.eks. kunne ske ved at give fortrinsret for en forælder fra hver enhed, hvis afstemningen foregår blandt alle forældre i institutionen eller ved, at forældre i den enkelte enhed alene stemmer på kandidater fra den pågældende enhed.

3.1.2. Forældrebestyrelser på tværs af kommunale dagtilbud

Som følge af de nye regler kan der etableres forældrebestyrelser på tværs af kommunale dagtilbud, hvis de enkelte bestyrelser beslutter det.

Med ændringen kan der etableres fælles forældrebestyrelser på tværs af kommunale daginstitutioner, som drives efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2, og fælles forældrebestyrelser på tværs af kommunale daginstitutioner og den kommunale dagpleje, som drives efter dagtilbudslovens § 21, stk. 2, hvis de enkelte bestyrelser beslutter det.

Uanset, om den fælles forældrebestyrelse bliver etableret på tværs af daginstitutioner eller på tværs af daginstitutioner og dagpleje, er det et krav, at der er et flertal herfor i de enkelte forældrebestyrelser.

Lovændringen ændrer ikke ved, at en kommunalbestyrelse i forbindelse med en omlægning af dagtilbudsstrukturen kan beslutte at nedlægge kommunale daginstitutioner med henblik på at etablere en ny daginstitution med flere enheder med én samlet forældrebestyrelse. I sådanne tilfælde er der ikke krav om, at denne beslutning kræver et flertal i de enkelte forældrebestyrelser, da institutionerne er nedlagt.

Såfremt der er etableret en fælles forældrebestyrelse på tværs af dagpleje og daginstitutioner, er det et krav, at beslutninger, der alene har betydning for dagplejen, træffes af de medlemmer, der repræsenterer dagplejen, ligesom beslutninger, der alene har betydning for daginstitutionen, træffes af de medlemmer, der repræsenterer daginstitutionen.

3.1.3. Udvidelse af forældrebestyrelsens minimumskompetence

Med de nye regler udvides forældrebestyrelsens minimumskompetence i såvel daginstitutioner som dagplejen, idet forældrebestyrelsen med de ændrede regler også skal fastsætte principper for samarbejdet mellem dagtilbud og hjem.

Samarbejdet mellem dagtilbud og hjem kan f.eks. vedrøre:

- Dagtilbud/hjem-samtaler.
- Håndtering af børns ferieafholdelse.
- Hente- og bringetidspunkter.
- Gåhjemmøder om inddragelse af forældre i børns læring.
- Fokuseret forældreinvolvering gennem specifikke tiltag som f.eks. en frivillig børneplan og familiedeltagelse i dagtilbuddet.

3.1.4. Forældrebestyrelsens inddragelse i den pædagogiske læreplan

Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner samt for dagplejen skal i overensstemmelse med de gældende regler inddrages i udarbejdelse, evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Som følge af, at der er vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme for den pædagogiske læreplan i dagtilbud, skal forældrebestyrelsen nu også inddrages i de nye opgaver, der knytter sig til den pædagogiske læreplan.

Herudover skal forældrebestyrelsen inddrages i daginstitutionens arbejde med at skabe gode overgange fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole, jf. formålsbestemmelsen § 7, stk. 5 samt i dagplejens arbejde med at skabe gode overgange fra hjem til dagtilbud og mellem dagtilbud.

Arbejdet i forældrebestyrelsen skal tilrettelægges lokalt og på en måde, så det giver mening i dagligdagen for både forældrebestyrelse og det pædagogiske personale.

Som led i dette arbejde skal forældrebestyrelsen inddrages i, hvordan ressourcer i lokalsamfundet kan bringes i spil med henblik på at skabe trygge og pædagogiske læringsmiljøer for børn i dagtilbud. Forældre, der sidder i forældrebestyrelsen, bor typisk i nærmiljøet, og de kan i kraft heraf have viden om de forskellige tilbud og muligheder, der findes i lokalområdet. Forældrebestyrelsens viden herom kan derfor være betydningsfuldt, når daginstitutionen eller dagplejen skal overveje, hvordan ressourcer i lokalsamfundet kan inddrages i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den pædagogiske læreplan er et pædagogisk redskab, som understøtter det pædagogiske personales og ledelsens arbejde med at skabe trygge pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den konkrete udarbejdelse, evaluering og opfølgning på den pædagogiske læreplan foretages af ledelsen og personalet. Forældrebestyrelsen skal inddrages aktivt i drøftelsen af processen i relation til arbejdet med den pædagogiske læreplan, så forældrebestyrelsen får mulighed for at blive hørt og komme med input og forslag til arbejdet.

3.1.5. Ikrafttrædelse

Reglerne vedr. styrket forældreindflydelse i forældrebestyrelser træder i kraft den 1. juli 2018.

3.2. Deltidsplads til børn af forældre på barselsorlov (§ 27 b)

3.2.1. Nyt tilbud til forældre på barsel- eller forældreorlov

Fra den 1. januar 2019 indføres et nyt tilbud til forældre på barsel- eller forældreorlov.

Forældre, hvor en eller begge forældre afholder fravær i medfør af barselsloven, får mulighed for at få en deltidsplads på 30 timer om ugen i et dagtilbud til børn i husstanden i aldersgruppen 26 uger og indtil skolestart mod en reduceret egenbetaling.

Kommunerne skal tilbyde deltidspladser 30 timer om ugen i både kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner, privatinstitutioner og kommunal -og privat dagpleje, jf. § 19, stk. 2-5, og § 21, stk. 2 og 3, såfremt forældrene ønsker det og forældrene lever op til nedenstående krav i 3.2.2.

Formålet med tilbuddet er at skabe mere fleksible rammer for forældre, som ønsker at tilbringe mere tid sammen med deres børn under barsel.

Deltidspladser på 30 timer om ugen er omfattet af blandt andet dagtilbudslovens generelle formålsbestemmelse, jf. dagtilbudslovens § 1, formålet for dagtilbud, jf. dagtilbudslovens § 7, samt reglerne om en pædagogisk læreplan. Det indebærer, at børn, der har en deltidsplads 30 timer om ugen, også skal have mulighed for at deltage i de planlagte pædagogiske forløb og aktiviteter, som foregår i løbet af dagen i dagtilbuddet.

Forældre, der afholder fravær efter barselsloven, og som ønsker en deltidsplads til deres barn er omfattet af de almindelige regler i dagtilbudsloven, herunder regler vedrørende optagelse af børn i dagtilbud, regler om pasningsgaranti, regler om opsigelse og flytning af børn i dagtilbud m.v.

3.2.2. Hvilke forældre er berettiget til en deltidsplads

Muligheden for at få en deltidsplads i et dagtilbud gælder alle børn, der bor i husstanden. Det betyder, at såfremt forældrene f.eks. har tvillinger, som går i dagpleje, eller forældrene har to børn i henholdsvis dagpleje og børnehave, skal kommunalbestyrelsen tilbyde forældrene en deltidsplads i et dagtilbud til begge børn, hvis det er forældrenes ønske.

Med børn forstås egne børn, herunder adoptivbørn, plejebørn samt sammenbragte børn, der bor i samme husstand som forældrene, hvor det er et krav, at de pågældende børn har folkeregisteradresse hos den eller de pågældende forældre, som afholder fravær efter barselsloven. Med forældre forstås retlige forældre, herunder også adoptivforældre samt plejeforældre.

Forældrene har mulighed for at få en deltidsplads 30 timer om ugen i den periode, forældrene afholder fravær efter barselsloven. Dette betyder blandt andet, at forældre, der afholder fravær efter barselsloven kan få en deltidsplads under graviditeten samt efter fødslen. Muligheden for en deltidsplads omfatter også forældre, der har valgt at genoptage arbejdet delvist, ligesom den omfatter forældre, der afholder fravær i forbindelse med en adoption, udskudt fravær, fravær ved forældreorlov m.v.

Forældre, som har ret til barselsdagpenge efter §§ 20-23 i barselsloven, har også mulighed for at få en deltidsplads i et dagtilbud på 30 timer om ugen frem til, at begge forældre har genoptaget deres arbejde fuldt ud. Dette skal dog ske under hensyn til, at kommunalbestyrelsen kan fastsætte retningslinjer om, at forældrene minimum skal afholde fravær svarende til 7 timer om ugen før, de har mulighed for at få en deltidsplads 30 timer om ugen, jf. pkt. 3.2.4.

3.2.3. Hvad forstås ved reduceret betaling?

Med reduceret betaling forstås, at kommunens tilskud og forældrenes egenbetaling vil skulle afspejle udgifterne ved den benyttede plads, hvor forældrebetalingens andelen ikke kan overstige den maksimale forældrebetalingens andel på 25 pct. af de budgetterede bruttodriftsudgifter.

I beregningen skal der tages højde for udgifter, som knytter sig til opgaver, som er uafhængige af tidsforbruget som f.eks. udarbejdelse af pædagogisk læreplan, forældremøder m.v.

Forældrebetalingens procenten skal være den samme for fuldtids- og deltidspladser, idet deltidspladser ikke er en selvstændig dagtilbudstype.

3.2.4. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinjer for deltidspladser

Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal fastsætte og offentliggøre retningslinjer for anvendelsen af deltidspladser 30 timer om ugen for ansøgning om og ophør af en deltidsplads 30 timer om ugen i opholdskommunen og for forældrenes oplysningspligt, jf. også pkt. 3.2.10.

Kommunalbestyrelsen kan under hensyn til f.eks. administrationen af økonomisk fripladstilskud, jf. dagtilbudslovens § 43, fastsætte retningslinjer, der betyder, at perioden, hvor forældrene har ret til deltidspladsen, skal påbegyndes den 1. i en måned og tilsvarende ophøre med udgangen af den måned, hvor fraværet afbrydes eller ophører.

Dette gælder uanset, hvornår forældrenes fravær afbrydes eller ophører i den pågældende måned. Kommunalbestyrelsen kan i forlængelse heraf også fastsætte retningslinjer om, at deltidspladsen kan oprettholdes indtil udgangen af den pågældende måned, selvom forældrenes fravær efter barselsloven f.eks. ophører den 10. i en måned.

Herudover kan kommunalbestyrelsen fastsætte retningslinjer om, at forældrene har pligt til at varsle kommunen om planlagte afbrydelser af fraværsperioden eller fraværets ophør senest 1 måned før afbrydelsen påbegyndes, eller fraværsperioden ophører.

Kommunalbestyrelsen kan også fastsætte retningslinjer om, at forældrene som minimum skal afholde fravær svarende til 7 timer om ugen før, de har mulighed for at få en deltidsplads. Kommunalbestyrelsens retningslinjer kan også omhandle, hvordan deltidspladsen konkret er placeret. Eksempelvis kan

kommunalbestyrelsen fastsætte retningslinjer om, at forældre skal anvende deltidspladsen i dagtilbuddet i tidsrummet mellem kl. 9-15.

3.2.5. Dagtilbud med optagelseskompetence

Selvejende og udliciterede daginstitutioner og privat dagpleje med optagelseskompetence, jf. dagtilbudslovens § 26, stk. 2, samt privatinstitutioner skal fastsætte og offentliggøre retningslinjer for anvendelse af deltidspladser 30 timer om ugen under barsel i deres respektive tilbud.

Disse tilbud er omfattet af kommunalbestyrelsens retningslinjer for forældrenes ansøgning om en deltidsplads 30 timer om ugen samt af kommunens retningslinjer for ophør af tilbuddet.

3.2.6. Deltidstilbud i én sammenhængende periode pr. barn

Forældre, der afholder fravær efter barselsloven, kan få en deltidsplads 30 timer om ugen i én sammenhængende periode pr. barn.

Hvis barnets forældre afholder fravær i direkte forlængelse af hinanden, betragtes dette som én sammenhængende periode.

Hvis forældrenes fravær afbrydes af en periode på mere end fem uger eller på anden vis bortfalder, jf. § 27 b, stk. 3, eller forældrene selv ønsker at konvertere deltidspladsen til en fuldtidsplads under fraværet, bortfalder retten til en deltidsplads med reduceret betaling.

3.2.7. Forældrenes ansøgning om deltidsplads – og krav hertil

Forældre skal ansøge kommunalbestyrelsen i opholdskommunen om en deltidsplads, hvor forældrenes skal ansøge efter de retningslinjer for ansøgning om en deltidsplads, som kommunalbestyrelsen har fastsat, jf. pkt. 3.2.4.

I ansøgningen skal forældrene angive den periode, de ønsker deltidspladsen for, hvor denne periode udgør den maksimale periode for deltidspladsen. Hermed skal forældrene kun informere kommunen, såfremt der sker ændringer, der betyder, at forældrene ønsker deltidspladsen for en kortere periode end den, de ved ansøgningen har angivet.

Forældrene skal i forbindelse med ansøgningen dokumentere, at de afholder fravær efter barselsloven eller vil afholde fravær på det tidspunkt, hvor de ønsker at få tilbudt deltidspladsen. Forældrenes dokumentation kan f.eks. bestå af kopi af vandrejournal, hvori fremgår det forventede fødselstidspunkt, en aftale med arbejdsgiver om udskudt barsel eller lignende.

3.2.8. Kommunalbestyrelsens afgørelse om deltidstilbud kan ikke påklages

Kommunalbestyrelsens afgørelse om et deltidstilbud kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Optagelse i en deltidsplads 30 timer om ugen er sidestillet med optagelse i dagtilbud efter dagtilbudslovens § 26, stk. 1, og afgørelser om optagelse i deltidspladser følger dermed dagtilbudslovens regler, hvorefter der ikke kan klages over optagelse.

3.2.9. Hvornår ophører deltidspladsen?

Udgangspunktet er, at forældres ret til en deltidsplads 30 timer om ugen bortfalder, hvis forældrene afbryder deres ret til fravær efter barselsloven, eller forældres ret til fravær efter barselsloven på anden vis ophører.

Forældrene kan dog beholde deltidspladsen, hvis fraværet afbrydes af en periode på mindre end fem ugers varighed. Hensigten er, at forældre, som kortvarigt afbryder deres fraværsperiode, fordi de f.eks. afholder ferie, ikke mister retten til deltidspladsen i dagtilbuddet.

Barnets deltidsplads bortfalder, hvis forældrene ikke har genoptaget deres fravær efter barselsloven efter fem uger. For personer på kontanthjælp m.v., som har ret til fravær fra aktivering samt øvrige personer, som ikke modtager barselsdagpenge, bortfalder retten til deltidspladsen, når der ikke afholdes fravær efter barselsloven.

Det er i alle tilfælde et krav, at forældrenes fraværsperiode ikke har været afbrudt af en periode på mere end fem ugers varighed. Når forældrenes fravær afbrydes eller ophører, skal barnets deltidsplads som udgangspunkt konverteres til en fuldtidsplads i det dagtilbud, hvor barnet er optaget.

Dette gælder dog ikke, hvis kommunalbestyrelsen ud fra en konkret vurdering finder, at barnets daglige tidsmæssige behov for et dagtilbud kan dækkes af en deltidsplads.

3.2.10. Forældrenes oplysningspligt

Det er et krav, at forældrene skal oplyse deres opholdskommune, hvis forældrene afbryder deres ret til fravær efter barselsloven i en periode på mere end fem uger, eller forældrenes fravær efter barselsloven på anden vis ophører.

I disse tilfælde er forældrene ikke længere berettiget til tilbuddet.

3.2.11. Deltidsplads i anden kommune og i privatinstitution

Hvis forældrene ønsker en deltidsplads i en anden kommune eller i en privatinstitution skal forældrene ansøge kommunalbestyrelsen i forældrenes opholdskommune. Ansøgningen skal indgives til kommunen senest to måneder før, forældrenes ønsker deltidspladsen.

Deltidspladser i en anden kommune end forældrenes opholdskommune samt deltidspladser i en privatinstitution skal påbegyndes den 1. i en måned og ophøre den sidste hverdag i den måned, hvor forældrenes ret til fravær udløber.

Det er et krav, at forældrene skal oplyse opholdskommunen om afbrydelse eller ophør af forældrenes ret til fravær efter barselsloven senest to måneder før, at ændringen skal træde i kraft, og deltidspladsen eventuelt skal konverteres til en fuldtidsplads.

3.2.12. Varsling af institutionskommuner og privatinstitutioner

Forældrenes opholdskommune skal varsle privatinstitutioner og institutionskommuner om kommunens afgørelse om tilskud til en deltidsplads 30 timer om ugen til privatinstitutioner eller til et dagtilbud i en anden kommune senest en måned før, at ændringen træder i kraft, og barnet påbegynder deltidspladsen.

Forældrenes opholdskommune skal ligeledes varsle privatinstitutioner og institutionskommuner om forældrenes afbrydelse eller ophør af fravær senest en måned før, at ændringen træder i kraft, og deltidspladsen eventuelt skal konverteres til en fuldtidsplads.

3.2.13. Ikrafttrædelse

Lovændringen træder i kraft den 1. januar 2019.

3.3. Kombinationstilbud (§ 85 a)

3.3.1. Nyt tilbud til forældre med behov for pasning uden for alm. åbningstid

Fra den 1. juli 2018 får forældre med et dokumenteret behov for pasning, der ligger uden for dagtilbuddenes almindelige åbningstider, mulighed for at få et kombinationstilbud i form af en deltidsplads i et dagtilbud og et tilskud til fleksibel pasning.

Formålet med kombinationstilbuddet er at tilgodese forældres behov for fleksibilitet i forhold til at skabe en bedre sammenhæng mellem familie- og arbejdsliv i tilfælde, hvor forældrene har f.eks. skiftende arbejdstider og dermed har et behov for pasning, der ikke alene kan dækkes af dagtilbuddenes normale åbningstid.

Formålet er videre, at kombinationstilbuddet skal give mulighed for, at et barn kan forblive i sine vante og trygge rammer i dagtilbuddet og f.eks. blive passet af en for barnet kendt person i hjemmet, når forældrene arbejder på skæve tidspunkter.

3.3.2. Hvad er et kombinationstilbud?

Et kombinationstilbud består af en deltidsplads i et dagtilbud samt et tilskud til 'fleksibel pasning'.

Med dagtilbud forstås både kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og privatinstitutioner, jf. § 19, stk. 2-5, samt den kommunale og private dagpleje, jf. § 21, stk. 2 og 3.

Kombinationstilbud er omfattet af reglerne om plads over kommunegrænser, jf. § 41. Det betyder, at forældre har mulighed for at få en deltidsplads i et dagtilbud i en anden kommune som en del af et kombinationstilbud.

Det er alene forældre, som har et dokumenteret behov for pasning, der ligger uden for dagtilbuddenes almindelige åbningstider, der er berettiget til at få et kombinationstilbud i form af en deltidsplads i et dagtilbud og et tilskud til fleksibel pasning.

3.3.3. Hvad forstås med 'dagtilbuddenes almindelige åbningstider'?

Med dagtilbuddenes almindelige åbningstid menes det tidsrum, hvor dagtilbuddene i den enkelte kommune almindeligvis holder åbent.

Det vil sige, at hvis hovedparten af dagtilbuddene i en kommune almindeligvis har åbent på hverdage fra f.eks. kl. 6.30 til kl. 17.00, vil dette i relation til kombinationstilbuddet være at betragte som 'dagtilbuddenes almindelige åbningstid'.

Det vil samtidig betyde, at hvis der i den enkelte kommune er en eller flere daginstitutioner med udvidet åbningstid, vil åbningstiden i disse dagtilbud ikke kunne anses som 'dagtilbuddenes almindelige åbningstid' i relation til kombinationstilbuddet.

3.3.4. Hvad er fleksibel pasning?

Fleksibel pasning er et nyt begreb i dagtilbudsloven, der alene er knyttet til kombinationstilbuddet.

Fleksibel pasning beror i lighed med privat pasning som udgangspunkt på en privatretlig aftale, der indgås mellem forældre og en fleksibel børnepasser.

Forældre, der ønsker et kombinationstilbud til deres barn, er omfattet af de almindelige regler i dagtilbudsloven, herunder regler vedrørende optagelse af børn i dagtilbud, regler om pasningsgaranti, regler om opsigelse og flytning af børn i dagtilbud m.v.

3.3.5. Regler for fleksibel pasning

Reglerne for privat pasning efter dagtilbudslovens § 80-85 gælder som hovedregel også for fleksibel pasning. Det betyder, at forældres tilskud til fleksibel pasning skal beregnes efter de regler, der gælder for privat pasning, ligesom der i lighed med privat pasning skal indgås en pasningsaftale mellem forældrene og den fleksible børnepasser, som kommunen skal godkende og føre tilsyn med som forudsætning for, at forældrene kan få et tilskud.

Den fleksible passer er i modsætning til private pasningsordninger ikke omfattet af kravet om at fremme børns læring, da pasningen ofte vil finde sted, når barnet sover, og barnet også er tilknyttet et dagtilbud, hvis formål netop er at fremme børns trivsel og læring. Som følge heraf skal kommunen ikke føre tilsyn med den fleksible pasning i samme omfang som med private pasningsordninger. Se mere herom i pkt. 2.4.13.

3.3.6. Krav til fleksible pasningsordningers navn i offentlige sammenhænge

Fleksible pasningsordninger er i lighed med private pasningsordninger omfattet af særlige krav til betegnelsen af deres ordning i offentlige sammenhænge. Fleksible pasningsordninger må alene betegne deres ordning 'fleksibel pasningsordning' i offentlige sammenhænge. Der henvises til pkt. 2.4.6 for yderligere uddybning herom.

3.3.7. Hvilke forældre er berettiget til tilskuddet?

Forældre, hvor begge forældres beskæftigelse medfører et dokumenteret arbejdsbetinget behov for pasning uden for dagtilbuddenes almindelige åbningstid, har mulighed for at få et kombinationstilbud.

Samlevende forældre har alene mulighed for at få et kombinationstilbud, hvis begge forældre kan dokumentere, at de har et arbejdsbetinget behov for pasning uden for dagtilbuddenes almindelige åbningstid.

Enlige forsørgere er berettiget til et kombinationstilbud, hvis den enlige forsørger kan dokumentere at have en beskæftigelsessituation, der medfører, at vedkommende har et arbejdsbetinget behov for pasning uden for dagtilbuddenes almindelige åbningstid.

Definitionen af enlig forsørger i relation til kombinationstilbuddet følger definitionen af enlig forsørger i relation til reglerne om økonomisk fripladstilskud.

3.3.8. Forældre skal ansøge kommunen og fremsende dokumentation

Det er forældrene, der skal ansøge kommunen om et kombinationstilbud.

Kommunen kan i den forbindelse anmode om forskellige oplysninger fra forældrene, herunder det antal timer, som forældrene ønsker i henholdsvis et deltidstilbud i et dagtilbud og et tilskud til fleksibel pasning. Som en del af ansøgningen skal forældrene endvidere dokumentere, at de er berettiget til et kombinationstilbud.

Forældrenes dokumentation i relation til pasningsbehovet kan f.eks. bestå af en arbejdsgivererklæring, en vagtplan eller lignende, som skal indsendes af forældrene i forbindelse med ansøgningen.

Det er den enkelte kommune, der beslutter, hvordan forældrene skal dokumentere det arbejdsbetingede behov for pasning, så kommunen via dokumentationen får sikkerhed for, at de pågældende forældre har et reelt arbejdsbetinget behov for pasning uden for åbningstid.

Det er således den enkelte kommune, der vurderer, om forældrene har den nødvendige dokumentation for, at de er berettiget til et kombinationstilbud.

3.3.9. Tilrettelæggelse af kombinationstilbuddet

Det er kommunalbestyrelsen, som ud fra den enkelte families ansøgning og dokumenterede behov fastlægger, hvor mange timer deltidspladsen i dagtilbuddet og den fleksible pasning gennemsnitligt skal udgøre. Kombinationstilbuddet kan samlet set ikke overstige, hvad der tidsmæssigt svarer til en fuldtidsplads i et alderssvarende dagtilbud i kommunen.

I forbindelse med kommunens vurdering af forældrenes ansøgning og den konkrete udmøntning af kombinationstilbuddet kan kommunalbestyrelsen medtage overvejelser vedrørende barnets mulighed for at indgå i børnefællesskabet i dagtilbuddet samt planlægningen af en god ramme for barnet i dagtilbuddet. Kommunens samlede vurdering skal ses i sammenhæng med, at forældrene har ret til et kombinationstilbud, som tager udgangspunkt i deres pasningsbehov, hvorfor kommunens vurdering ikke kan udhule forældrenes ret.

Såfremt barnet er optaget i et dagtilbud, og forældrene ansøger og er berettiget til et kombinationstilbud til barnet, vil det være det dagtilbud, som barnet er optaget i, hvori kombinationstilbuddet skal tilbydes.

Kommunalbestyrelsen kan fastsætte retningslinjer for kombinationstilbuddet, herunder til forældrenes ansøgning, frister, varsler, krav til dokumentation mv.

3.3.10. Minimum 10 timers fleksibel pasning om ugen i gennemsnit

Den fleksible pasning skal udgøre mindst 10 timer om ugen i gennemsnit, og at det tidsmæssige omfang af deltidspladsen i dagtilbuddet og den fleksible pasning skal opgøres over en periode på mindst fire uger.

Formålet er at sikre, at den fleksible pasning får et vist omfang, som kan medvirke til, at kombinationstilbuddet anvendes af familier med et reelt pasningsbehov uden for dagtilbuddenes almindelige åbningstider samt hindre, at der er tale om proforma-aftaler, hvor barnet reelt set ikke passes af den fleksible passer.

Formålet er endvidere at sikre fleksibilitet i ordningen, som betyder, at familier med skiftende arbejdstider, som har et dokumenteret pasningsbehov uden for dagtilbuddenes almindelige åbningstid, også vil kunne gøre brug af kombinationstilbuddet. Det vil f.eks. kunne være familier, hvor den ene forælder er beskæftiget i offshore-branchen og skiftevis er væk fra hjemmet i en til to uger af gangen efterfulgt af en periode med fri, og hvor den anden forælder er sygeplejerske, politimand eller læge og har en vagtplan med skiftende aften- og nattevagter.

Der er på den baggrund ikke noget loft over, hvor stor en del af kombinationstilbuddet, der kan udgøres af den fleksible pasning. Der er således ikke noget krav om, at pladsen i dagtilbuddet i forhold til tid vil skulle udgøre den primære del af kombinationstilbuddet. Dette skal ses i lyset af, at forældre, som f.eks. har mange nattevagter, kan have behov for, at den væsentligste del af kombinationstilbuddet udgøres af den fleksible pasning. Det indebærer også, at forældrene kan vælge at lægge alle timer i henholdsvis dagtilbud og fleksibel pasning i de to første uger, hvorefter forældre selv passer barnet i de to følgende uger osv.

3.3.11. Krav til fleksibel pasning

Fleksibel pasning er i lighed med kravene til private pasningsordninger omfattet af følgende krav:

- Hovedsproget i den fleksible pasningsordning skal være dansk. Kommunalbestyrelsen kan dog i helt særlige tilfælde beslutte, at hovedsproget er et andet end dansk, hvis det ikke medfører integrationsmæssige konsekvenser.
- Den fleksible passer skal kunne dokumentere, at vedkommende har tilstrækkelige danskkundskaber til at kunne udvikle barnets dansksproglige kompetencer.

- Den fleksible pasning skal tilrettelægges, så børn sikres medbestemmelse, medansvar og forståelse for demokrati. Den fleksible pasning skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.

For mere herom henvises til pkt. 2.4.1 om krav til private pasningsordninger.

3.3.12. Godkendelse af pasningsaftale om fleksibel pasning

I lighed med privat pasning er det en betingelse for at få udbetalt et tilskud til fleksibel pasning, at kommunalbestyrelsen godkender den pasningsaftale, som indgås mellem forældrene og den fleksible passer. Kommunalbestyrelsen skal ligeledes godkende de økonomiske forhold, som er en del af pasningsaftalen, for at sikre, at der ikke er tale om en proforma-aftale.

Godkendelsen af pasningsaftalen mellem forældre og den fleksible passer beror som udgangspunkt på de samme forhold, som gør sig gældende, når en kommune skal godkende en privat børnepasser. Kommunen skal inden godkendelsen af pasningsaftalen påse, at der ikke indgår andre betegnelser end 'fleksibel pasningsordning' i pasningsaftalen om ordningen.

Da den fleksible pasningsordning, som nævnt, ikke er omfattet af kravet om at fremme børns læring indebærer dette, at kommunen ikke kan stille helt de samme krav til henholdsvis en privat børnepasser og en fleksibel børnepasser.

I forbindelse med kommunens godkendelse af pasningsaftalen skal den fleksible børnepasser dokumentere, at den fleksible passer har tilstrækkelige danskundskaber til at kunne understøtte barnets dansksproglige udvikling. Det er i den forbindelse en forudsætning, at den fleksible passer indsender dokumentation for, at den fleksible private passer f.eks. har gennemført 9.-klasseprøven i dansk med mindst karakteren 2, bestået Prøve i Dansk 2, eller et tilsvarende niveau.

Herudover skal kommunen som en del af godkendelsen af en fleksibel børnepasser vurdere, hvorvidt den pågældende person vil kunne tilrettelægge den fleksible pasning, så barnet sikres medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati og bidrager til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.

3.3.13. Tilsyn med fleksibel pasning

Kommunen skal føre tilsyn med den fleksible pasning. Kommunens tilsyn med den fleksible pasning skal blandt andet omfatte de forhold, som er oplistet i pkt. 3.3.11.

Kommunen skal som en del af tilsynet tillige føre tilsyn med, at den fleksible pasningsordning alene anvender betegnelsen 'fleksibel pasningsordning' om ordningen i offentlige sammenhænge.

Såfremt forældre og den fleksible passer har indgået en pasningsaftale, som betyder, at forældrene får et tilskud til fleksibel børnepasning svarende til 20 timer om ugen, er forældrene forpligtet til at aflønne den fleksible børnepasser i henhold til aftalen og til det aftalte timeantal. Kommunen kan som led i dets tilsyn bede om dokumentation for, at forældrene har anvendt det økonomiske tilskud til at aflønne den fleksible børnepasser.

Såfremt forældrenes behov ændrer sig, og forældrene eksempelvis har behov for færre timer til fleksibel pasning, er forældrene forpligtet til at oplyse kommunen om dette.

3.3.14. Børn i obligatorisk sprogstimuleringstilbud 30 timer om ugen

Forældre med børn, der er optaget i et sprogstimuleringsstilbud i form af et dagtilbud 30 timer om ugen, jf. dagtilbudslovens § 11, stk. 8, er ikke berettiget til et kombinationstilbud.

Dette skyldes, at et 30 timers sprogstimuleringsstilbud efter dagtilbudsloven har et særligt formål og skal være i form af et dagtilbud.

3.3.15. Afgørelse om kombinationstilbud kan ikke påklages

Kommunalbestyrelsens afgørelser om optagelse i et kombinationstilbud kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Optagelse i kombinationstilbud er sidestillet med optagelse i dagtilbud efter dagtilbudslovens § 26, stk. 1, og afgørelser om optagelse i kombinationstilbud følger dermed gældende regler om klageadgang i forbindelse med optagelse af børn i dagtilbud.

3.3.16. Ikrafttrædelse

Lovændringen træder i kraft den 1. juli 2018.

3.4. Ret til at ønske plads og stå på venteliste (§ 27 c)

3.4.1. Ret til at ønske plads og stå på venteliste i opholdskommunen

Fra den 1. januar 2019 skal forældre have mulighed for at ønske plads i og komme på venteliste til alle kommunens daginstitutioner, enheder i en daginstitution og konkrete dagplejehjem.

De nye regler indebærer, at forældre får mulighed for at tilkendegive ønske om optagelse og komme på venteliste til et konkret dagplejehjem, en bestemt daginstitution eller en konkret enhed i en daginstitution i opholdskommunen og i anden kommune.

Forældrenes ret til at ønske plads og komme på venteliste til et dagtilbud gælder én gang til et dagtilbud målrettet aldersgruppen 0-2 år og én gang til et dagtilbud målrettet aldersgruppen 3 år og frem til skolestart.

Forældrenes ret til at ønske plads mv. gælder ikke i selvejende og udliciterede daginstitutioner, som har indgået aftale med kommunalbestyrelsen om at forbeholde pladserne i institutionen for børn af medarbejdere fra en eller flere virksomheder, jf. § 27, stk. 2, 2. pkt. Medarbejderne i den eller de pågældende virksomheder har fortsat mulighed for at tilkendegive ønske om optagelse i institutionerne.

Formålet med de nye regler er at forbedre forældres mulighed for at få det dagtilbud, de ønsker

3.4.2. Ret til at ønske plads og stå på venteliste i en anden kommune

De nye regler indebærer, at forældre også får ret til at ønske plads i og komme på venteliste til alle daginstitutioner og konkrete dagplejehjem i en anden kommune.

Dette gælder dog ikke, hvis den pågældende kommune har lukket for ventelisten (jf. dagtilbudslovens § 28, jf. også §§ 6-9 i bekendtgørelse nr. 551 af 11. maj 2017 om dagtilbud). Herudover gælder dette ikke i selvejende og udliciterede daginstitutioner, som har indgået aftale med kommunalbestyrelsen om at forbeholde pladserne i institutionen for børn af medarbejdere fra en eller flere virksomheder.

Hvis forældrene ønsker en plads i et dagtilbud i en anden kommune, sker ansøgning, optagelse og opskrivning til et dagtilbud i anden kommune efter den pågældende kommunes retningslinjer herfor.

3.4.3. Hvad forstås med 'enhed' i en daginstitution?

Begrebet 'enheder' blev indført i forbindelse med lov nr. 631 af 11. juni 2010 om ændring af dagtilbudsloven (Fleksibel frokostordning i daginstitutioner m.v.).

Lovændringen medførte, at kommunalbestyrelsen fik ansvar for, at alle børn i daginstitutioner skal have tilbudt et sundt frokostmåltid hver dag. Der blev i den forbindelse givet mulighed for, at forældrebestyrelsen i en daginstitution kan beslutte at fravælge frokostmåltidet, hvor beslutningen om fravalg af frokostmåltidet i '*daginstitutioner med flere enheder*' skal ske via en flertalsafstemning blandt forældre med børn i enheden.

I relation til forældres mulighed for at ønske plads og stå på venteliste til en konkret enhed i en daginstitution, vil en enhed i en daginstitution være lig med de enheder, som kommunerne anvender i relation til forældrenes beslutning om fravalg af frokostmåltidet i enheder.

3.4.4. Retningslinjer for vurdering af enhed

I relation til en kommunes vurdering af, hvornår en daginstitution består af flere enheder, skal det lægges til grund, at en daginstitution i dagtilbudslovens forstand ikke er en fysisk afgrænset størrelse.

Det, der afgrænser og definerer en daginstitution er som udgangspunkt, at der er etableret en forældrebestyrelse og en ledelse af daginstitutionen, samt at der består et naturligt fællesskab og samarbejde omkring børn og personale. Derfor kan en daginstitution bestå af flere fysisk adskilte enheder, og ledelsen og forældrebestyrelsen i en daginstitution kan derfor i nogle tilfælde favne store grupper af børn og forældre.

En daginstitution med flere enheder er som hovedregel kendetegnet ved, at daginstitutionen har flere enheder, der er fysisk adskilt fra hinanden på en måde, så børn og personale ikke i det daglige kan bevæge sig fra en enhed til de andre enheder i daginstitutionen. Samtidigt er der et samarbejde i den enkelte fysisk afgrænsede enhed omkring den daglige opgavevaretagelse, der er afgrænset til den pågældende enheds børnegruppe og personalegruppe.

Det er kommunalbestyrelsen, der inden for de ovenfor beskrevne retningslinjer, beslutter, hvilke daginstitutioner i kommunen, der består af flere enheder, hvor forældre med de nye regler skal have mulighed for at tilkendegive ønske om optagelse og komme på venteliste til en konkret enhed i en daginstitution.

3.4.5. Optagelse på venteliste – og plads efter pasningsgarantien

Forældre, som har sagt ja til en plads i medfør af pasningsgarantien, har ret til at lade barnet blive stående på en eventuel venteliste til den plads, de ønsker.

Forældre, der står på venteliste til et dagtilbud i en anden kommune, har ligeledes ret til at beholde pladsen på ventelisten i den kommune, selvom de har fået en plads til barnet i opholdskommunen.

Retten til at blive stående på venteliste til et dagtilbud efter eget ønske gælder også, selvom forældrene vælger at takke nej til en plads efter pasningsgarantien.

3.4.6. Kommunens retningslinjer for optagelse

Forældrenes mulighed for at tilkendegive ønske om optagelse og komme på venteliste skal ses i sammenhæng med de øvrige retningslinjer for optagelse, som kommunen har fastsat, jf. § 27.

Kommunens retningslinjer kan f.eks. vedrøre søskendehensyn, hensynet til sammensætning af børnegruppen i det konkrete dagtilbud som helhed i forhold til køn, alder, etnicitet m.v. Det indebærer, at

forældrenes mulighed for at tilkendegive ønske om optagelse og stå på venteliste i konkrete dagtilbud ikke går forud for kommunens øvrige retningslinjer for optagelse, men skal ses i sammenhæng med disse.

3.4.7. Tildeling efter anciennitet

Kommunerne skal inden for rammerne af kommunens fastsatte retningslinjer, administrere ventelister til et dagtilbud efter anciennitet.

Hermed forstås, at ledige pladser i dagtilbud skal tildeles de forældre, som reagerer positivt på en meddelelse om en plads, og som har stået længst tid på venteliste til det pågældende tilbud.

I forbindelse med en ledig plads i et dagtilbud kan kommunen advisere eksempelvis 10 forældre, der står på venteliste til pladsen, og som i forhold til kommunens retningslinjer for optagelse står for tur. Blandt de forældre, som inden for en rimelig frist melder positivt tilbage på adviseringen, skal pladsen tildeles de forældre, som i længst tid har stået på venteliste til det konkrete tilbud.

Kommunernes administration af ventelister til en plads i dagtilbud efter anciennitets skal ses i sammenhæng med kommunens øvrige retningslinjer for optagelse, jf. dagtilbudslovens § 27, stk. 1, 1. pkt.

3.4.8. Opdatering af venteliste

Det følger af de nye regler, at kommunalbestyrelsen med samtykke fra forældre, hvis barn står på venteliste til en plads, kan fjerne barnets navn fra ventelisten.

Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med eksempelvis en høring af forældre med børn på venteliste sikre, at forældrene har et rimeligt varsel til at melde tilbage til kommunen. Formålet er, at kommuner, som ønsker det, løbende kan sikre, at de forældre, som står på venteliste, fortsat er interesserede i en plads til deres barn. Dermed kan ventelister løbende opdateres med henblik på at være mest muligt retvisende for kommunen og forældrene.

3.4.9. Ikrafttrædelse

Lovændringen vedrørende ret til at ønske plads og stå på venteliste til en plads i dagtilbud træder i kraft den 1. januar 2019.

3.5. Bedre vilkår for private leverandører (§§ 20, 36 og 37)

3.5.1. Opfyldelse af kommunens gældende godkendelseskriterier

Som følge af de nye regler er det et krav, at alle privatinstitutioner, som bliver godkendt efter den 1. juli 2018, skal opfylde institutionskommunens gældende godkendelseskriterier senest seks måneder efter, at kommunalbestyrelsen har offentliggjort disse.

Det betyder, at privatinstitutioner har seks måneder til at tilpasse deres drift svarende til kommunens nye eller opdaterede godkendelseskriterier.

Formålet med de nye regler er at sikre, at der ikke sker en uhensigtsmæssig fastfrysning af godkendelseskrav i forhold til privatinstitutioner, hvis kommunalbestyrelsen som led i fastsættelsen af serviceniveauet f.eks. ønsker at ændre kravene til de kommunale daginstitutioner. Der kan f.eks. være tale om, at kommunen ændrer kravene i forhold til normeringer, stiller nye eller ændrede krav til den uddannelsesmæssige baggrund hos det udførende personale, ønsker at stille praktikpladser til rådighed m.v.

Lovændringen skal ses i lyset af, at det lovfastsatte driftstilskud til privatinstitutioner beregnes på baggrund af kommunens udgifter til alderssvarende dagtilbud. Driftstilskuddet ændrer sig dermed blandt

andet i takt med ændringer i de krav, kommunen stiller til de kommunale, selvejende og udliciterede dagtilbud. Med ændringen sikres en højere grad af symmetri mellem de krav, som stilles til privatinstitutioner og det driftstilskud pr. barn, som privatinstitutionen modtager fra kommunen.

3.5.2. Driftstilskud til privatinstitutioner

De nye regler betyder, at kommunerne får mere fleksible rammer i forhold til at fastsætte driftstilskuddet til privatinstitutioner.

I tilfælde, hvor driftstilskuddet til privatinstitutioner er lavere end kommunens udgifter til alderssvarende daginstitutioner, kan kommunalbestyrelsen beslutte at give et driftstilskud, der alene svarer til de gennemsnitlige budgetterede nettodriftsudgifter eksklusive udgifter til støtte efter dagtilbudslovens § 4, stk. 2, pr. barn i en alderssvarende daginstitution efter lovens § 19, stk. 2-4, og §§ 31-34, jf. dog §§ 43 og 44.

I praksis betyder det, at kommunalbestyrelsen i tilfælde, hvor udgifterne til dagplejen er lavere end udgifterne til alderssvarende daginstitutioner, får mulighed for at fastsætte et driftstilskud til privatinstitutioner, som er på niveau med de tilskud, som gennemsnitligt ydes til kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner i opholdskommunen.

Der er tale om en mulighed, men ikke en pligt for kommunen. Hvis kommunalbestyrelsen vælger, at der skal ydes driftstilskud til privatinstitutioner efter de nye regler, skal det ud fra et lighedshensyn gælde alle driftstilskud, som ydes til alderssvarende privatinstitutioner. Dette omfatter også driftstilskud til privatinstitutioner, som er beliggende i en anden kommune end opholdskommunen.

3.5.3. Bygningstilskud til privatinstitutioner

Som følge af de nye regler skal kommunens bygningstilskud til godkendte privatinstitutioner mindst svare til de ejendomsrelaterede udgifter pr. barn i samme aldersgruppe i de selvejende og udliciterede daginstitutioner i kommunen.

De nye regler indebærer, at kommunerne får mulighed for at give et højere bygningstilskud til privatinstitutioner, end tilfældet er i dag. Det højere bygningstilskud kan gives, hvis kommunen vurderer, at bygningstilskuddet til privatinstitutioner af forskellige grunde ikke svarer til de reelle ejendomsrelaterede udgifter i de selvejende og udliciterede daginstitutioner.

Det er op til den enkelte kommunalbestyrelse at beslutte, om der skal ydes et højere bygningstilskud.

Iagttagelse af regler om statsstøtte

Hvis kommunalbestyrelsen vælger at yde et højere bygningstilskud end det lovfastsatte minimum, skal kommunen iagttage reglerne om statsstøtte. Det højere bygningstilskud skal i den forbindelse gives, hvis kommunen vurderer, at bygningstilskuddet til privatinstitutioner ikke svarer til de reelle ejendomsrelaterede udgifter i de selvejende og udliciterede daginstitutioner.

Kommunen skal ud fra et lighedshensyn yde bygningstilskud på samme niveau til alle privatinstitutioner. Dette omfatter også bygningstilskud til privatinstitutioner, som er beliggende i en anden kommune end opholdskommunen.

3.5.4. Ikrafttrædelse

Privatinstitutioner godkendt efter den 1. juli 2018

Lovændringen om, at privatinstitutioner skal leve op til kommunens gældende godkendelseskriterier, jf. pkt. 3.5.1, træder i kraft den 1. juli 2018 for så vidt angår privatinstitutioner, som bliver godkendt efter den 1. juli 2018.

Privatinstitutioner godkendt før den 1. juli 2018

Privatinstitutioner, som er godkendt *før* den 1. juli 2018, skal opfylde de godkendelseskriterier, som var gældende på det tidspunkt, hvor privatinstitutionen blev godkendt af kommunen.

Uanset ovenstående kan privatinstitutioner, som er etableret før lovens ikrafttrædelse aftale med kommunalbestyrelsen, at privatinstitutionen skal leve op til de til en hver tid gældende godkendelseskriterier, såfremt dette ønskes af begge parter.

Ikrafttrædelse vedrørende ændrede regler om driftstilskud

De nye regler om mere fleksible rammer for fastsættelse af driftstilskud til privatinstitutioner træder i kraft den 1. juli 2018, jf. pkt. 3.5.2.

Ikrafttrædelse vedr. ændrede regler om bygningstilskud

De nuværende regler om beregning af bygningstilskud er fastsat i 'Bekendtgørelse om dagtilbud'. Bekendtgørelsen ændres i henhold til de nye krav, og ændringen træder i kraft den 1. juli 2018.

3.6. Tilskud til pasning af egne børn (§§ 86-88)

De nye regler medfører en række ændringer i reglerne for tilskud til pasning

3.6.1. Krav om ophold i 'Riget' i 7 ud af 8 år

Kommuner kan i dag vælge at tilbyde forældre et tilskud til pasning af egne børn, såfremt forældrene opfylder en række betingelser. En af betingelserne er, at forældre skal have opholdt sig i landet i 7 ud af 8 år.

Som følge af de nye regler skal forældre have opholdt sig i 'riget' i 7 ud af de seneste 8 år. Med riget menes Danmark, Grønland og Færøerne.

Formålet med ændringen er at fjerne en potentiel hindring for fri bevægelighed inden for rigsfællesskabet. Ændringen betyder, at det bliver muligt for forældre, som f.eks. i en periode på mere end ét år i løbet af de seneste 8 år, har haft ophold i Grønland eller på Færøerne, at få tilskud til pasning af egne børn, når de er flyttet tilbage til Danmark, hvis de ellers kan efterleve de krav, som følger af dagtilbudslovens § 87.

Herudover får personer fra Færøerne og Grønland, som flytter til Danmark, mulighed for at få tilskud til pasning af egne børn, hvis de har opholdt sig i riget i mindst 7 ud af de seneste 8 år og samtidig lever op til de øvrige krav, som stilles i dagtilbudslovens § 87.

Lovændringen ændrer ikke ved, at tilskud til pasning af egne børn ikke kan tages med til Grønland og Færøerne.

3.6.2. Tilskudsperioden kan deles

Ændringen i reglerne til tilskud til pasning af egne børn betyder ligeledes, at den samlede tilskudsperiode pr. barn kan deles i to.

Det gælder fortsat, at tilskudsperioden samlet set ikke må overstige den fastsatte maksimumsperiode.

Tilskudsperioden kan endvidere deles mellem barnets forældre, hvis begge forældre har ret til ydelser efter dagtilbudsloven, jf. § 2, stk. 2. Det betyder, at forældre kan dele tilskudsperioden for det enkelte barn op i maksimalt to dele, som samlet set ikke må overstige den fastsatte maksimumsperiode. Forældrene kan således opdele perioden med tilskud i f.eks. to perioder af seks måneder, eller en periode på tre måneder efterfulgt af en periode på ni måneder m.v., hvis den fastsatte maksimumsperiode er 1 år.

Tilskuddet kan gives til retlige forældre, herunder adoptanter, plejeforældre samt samlevende til barnets forælder i husstanden, der opfylder betingelserne for at modtage tilskuddet. Det betyder, at såfremt forældrene ønsker at dele perioden mellem sig, er det en forudsætning, at den respektive forælder kan leve op til kravene i dagtilbudslovens § 87 på det tidspunkt, hvor tilskuddet skal udbetales.

3.6.3. Ikrafttrædelse

Aftaler om tilskud indgået efter den 1. juli 2018

Aftaler om tilskud til pasning af egne børn, som indgås efter den 1. juli 2018, er omfattet af de nye regler, hvor tilskudsperioden kan deles i to, ligesom barnets forældre kan vælge at dele tilskudsperioden mellem sig, hvis de begge kan leve op til de krav, som stilles til forældrene.

Herudover vil ophold i Grønland og på Færøerne indgå på lige fod med ophold i Danmark efter den 1. juli 2018.

Aftaler om tilskud indgået før den 1. juli 2018

Aftaler om tilskud til pasning af egne børn, som er indgået *før* den 1. juli 2018, er ikke omfattet af de nye regler.

4. Puljemidler udmøntet af børne- og socialministeren (§ 31)

Det følger i dag af dagtilbudsloven, at kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling fastsættes på grundlag af dagtilbuddenes vedtagne budgetter.

Det fremgår endvidere af dagtilbudsloven, at forældrebetaling for pladser i henholdsvis kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner samt kommunal og privat dagpleje beregnes ud fra de budgetterede bruttodriftsudgifter ved driften af henholdsvis daginstitutioner og dagpleje i opholdskommunen.

Ændring af reglerne for indregning af puljemidler i de budgetterede bruttodriftsudgifter

Som følge af de nye regler, må midler fra puljer udmøntet af børne- og socialministeren ikke indgå i de budgetterede bruttodriftsudgifter for en plads i dagtilbud, der ligger til grund for beregning af kommunens tilskud og forældrenes egenbetaling. Med midler fra puljer forstås midler, som kommuner eller dagtilbud f.eks. efter ansøgning har fået tildelt til en specifik opgave eller indsats.

Det kan f.eks. være midler fra puljer, som skal anvendes til førstehjælpskurser, målrettede forsøg med sociale indsatser eller til at øge pædagogandelen i områder med mange børn i udsatte positioner, jf. aftalen om "Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fællesskabet", som blev indgået den 9. juni 2017 mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet og Radikale Venstre.

Formålet med at sikre, at forældres egenbetaling for en plads i dagtilbud ikke stiger i forbindelse med, at kommunen får tildelt puljemidler til at løse specifikke opgaver, som f.eks. er knyttet til den pædagogiske opgave.

4.1. Ikrafttrædelse

Lovændringen trådte i kraft den 1. juni 2018.

5. Oversigt over ikrafttrædelse

Ikrafttrædelsestidspunkter

1. juni 2018

Kommuner må ikke indregne puljemidler, som er udmøntet af børne- og socialministeren, i de budgetterede bruttodriftsudgifter til en plads i dagtilbud, som udgør beregningsgrundlaget for forældrenes egenbetaling, jf. § 31, stk. 3 og 4. Se også pkt. 4.

1. juli 2018

Hele loven træder som udgangspunktet i kraft den 1. juli 2018 med undtagelse af de bestemmelser, som fremgår her.

1. Januar 2019.

- Nyt tilbud om deltidsplads til børn, hvis forældre afholder barselsorlov træder i kraft den 1. januar 2019, jf. § 27 b. Se også pkt. 3.2.
- Forældres ret til at ønske og stå på venteliste til en plads i dagtilbud træder i kraft den 1. januar 2019, jf. § 27 c. Se også pkt. 3.4.

Der er fastsat særlige ikrafttrædelsesbestemmelser og overgangsordninger for henholdsvis:

- Privatinstitutioner, herunder ændringer i drifts og bygningstilskud, jf. pkt. 3.5.4.
- Private pasningsordninger, jf. pkt. 2.4.7 og 2.4.8 samt pkt. 2.4.17.
- Aftaler om tilskud til pasning af egne børn, jf. pkt. 3.6.3.

Spørgsmål til orienteringsskrivelsen kan rettes til undertegnede.

Børne- og Socialministeriet, den 22. juni 2018

CHARLOTTE MEIBOM